

Vantaan kaupunki

15.10.2025

Kirjaamo

Muistutus Fazerila-Santamalmin suunnittelukilpailun ehdotuksista

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys on huolestuneena tutustunut Fazerila-Santamalmin suunnittelukilpailun ehdotuksiin. Kaikissa suunnitelmissa luonnolle on jätetty liian vähän tilaa ja alueen rakentaminen pilaisi taas yhden Vantaan viimeisistä isommista ja kytkeytyneistä metsäalueista. Peräänkuulutamme jälleen Vantaan kaupungilta sitä luontopositiivisuutta, johon kaupunki on sitoutunut. Metsät ovat Vantaan hiilinieluja ja monimuotoisuutta ylläpitäviä alueita. Metsiin rakentaminen lisää kasvihuonekaasupäästöjä, pienentää hiilinieluja ja edistää luontokatoa. Meillä ei ole varaa säästää vain suojelukriteerit täyttävät metsät, vaan niin sanottua tavallisempaa luontoa tarvitaan myös turvaamaan lajiston liikkumista ja ylläpitämään ekosysteemien toimintaa. Ottaen huomioon kaikki se, mitä ilmastonmuutoksesta ja luontokadosta tiedetään nykyään, pitäisi olla itsestään selvää, ettei rakentamista osoitettaisi Vantaalla enää Fazerila-Santamalmin kaltaisille monimuotoisille metsäalueille. Varsinkaan kun Vantaan strategiana on olla luontopositiivinen. Myös Fazerin alueen osittaisena maanomistajana olisi syytä miettiä asiaa oman yritysvastuunsa ja maineensa näkökulmasta.

Kaava-alueen itäreuna

Kaava-alueen itäreunassa, nykyisen pyörätien itäpuolella kasvaa pääosin mäntyvaltaista sekametsää, jossa on joitain vanhoja kilpikaarnaisia mäntyjä. Alueen maaperä on hiekkaa ja kalliota. Luontotyyppinä on tuore kangas ja mustikkaturvekangas. Alueella on paljon korkeuseroja, kalliota ja kiviä ja sen on myös maisemallisesti arvokas. Alueella sijaitsee merkittävän kokoinen kausikosteikko, jota ei näkynyt suunnitelmiin tai luontoselvityksiin merkittynä. Kausikosteikot ovat arvokkaita luonnon monimuotoisuuden ja erityisesti selkärangattomien kannalta. Itäreunan metsää on hoidettu ulkoilu- ja virkistysmetsänä ja metsän tulisi ehdottomasti säilyä virkistysmetsänä jatkossakin.

Kausikosteikko ja sen sijainti merkittynä sinisellä soikiolla.

Viitasammakon elinympäristö ja pohjavesialue

Fazerin omistamalla alueella on suuria korkeuseroja ja alueen hallitsevana piirteenä on suuri kuoppa, jonka pohja-alue on iso ja pääosin tasainen. Metsä on sekametsää, jossa on merkittävästi lahoppuuta. Alueella on myös isoja ylispuita, haapoja, mäntyjä ja koivuja, sekä paljon pienempää pihlajaa ja raitaa. Kasvillisuutta on paljon varpu-, pensas- sekä latvakerroksessa. Kuopassa sijaitsevat uhanalaisen viitasammakon lisääntymislammot ja elinympäristö. Sulavesien aikaan, kun viitasammakot lisääntyvät, iso osa kuopan pohjasta on veden peitossa, eivät vain karttoihin merkityt lammot. Yhdistyksemme on huolissaan siitä, että rakentaminen kausikosteikkoalueen ympärille joka tapauksessa häiritsisi ja heikentäisi viitasammakon elinympäristöä, mikä on laissa kielletty. Alueen muuttumisen vaikutuksia viitasammakon elinympäristöön tulee selvittää.

Fazerin omistama alue on pohjavesialuetta, jolla ei tule ohjata hulevesiä kuopan pohjan lammikoihin, vaan hulevedet pitää pohjavesialueen rakennustapaohjeen mukaan imeyttää tontilla tai ohjata pohjavesialueen ulkopuolelle. Muuten riskinä on pohjaveden laadun huonontuminen. Kaikki rakentaminen alueella kuitenkin riskeeraa viitasammakon lampien vedensaannin ja saattaa aiheuttaa ennakoimattomia muutoksia. Esimerkiksi pysäköintitalojen ja parkkipaikkojen hulevesien ohjaaminen pois pohjavesialueelta saattaisi aiheuttaa lampia kuivattavaa vaikutusta, vaikka näitä vesiä ei tietysti voida myöskään imeyttää tai ohjata pohjavesialueelle.

Kaava-alueen kosteus ja iso pajukko houkuttelevat kausikosteikon ympärille hyönteisiä, jotka tuovat lintuja kosteikkoa ympäröiviin metsiin. Tulvakuopan pohjoispuolen metsässä sijaitsee pitkä vesilain suojelema noro, jonka ympäristössä on monipuolista ruohovartista kasvillisuutta. Sadan metrin päässä kaava-alueesta sijaitsee arvokas linnusto- ja lepakkoalue, jonka lajisto hyödyntänee myös kaava-alueen metsiä. Kaava-alueella on myös nähty kettuja ja määryä.

Suunnittelukilpailun ehdokkaat

SLL Vantaa vastustaa yksiselitteisesti alueelle rakentamista Fazerintien eteläpuolta lukuun ottamatta.

Kuitenkin kommentoimme suunnitelmia sen verran, että suunnitelmista ”Pitko” on luonnon kannalta kaikkein kamalin. Sen tekijöillä ei ole minkäänlaista luonnonsuojeluosaamista. Viitasammakon elinalue on suunnitelmassa jätetty saarroksiin ja ekologiset yhteydet katkaistu täysin. ”

Kylästä kylään” suunnitelma voisi olla jotenkin siedettävä, mikäli suunnitelman ”Yläkylä” jätettäisiin kokonaan rakentamatta sekä ”Pihlajasta” rakennettaisiin vain länsipuoli, jotta ekologinen väylä säilyisi tässä kohden kunnollisena. Kyseistä ekologista väylää tulisi muutenkin kehittää ja miettiä miten Porvoon väylän ylitys toteutettaisiin niin, että ekologinen käytävä olisi toimiva. Lisäksi ”Huvikumpu” tulisi jättää Fazerintien reunan taloja lukuun ottamatta rakentamatta, sieltä tunnistetun noron takia. Huvikummun maaperä on alavaa savimaata, joka soveltuu huonosti rakentamiseen ilman tukirakenteita ja maa-aineksen lisäämistä, jotka muuttaisivat alueen ekologian ja noron valuma-alueen täysin. Huvikummun alle jäisi lehtoa ja soistuvaa maata, jossa kasvaa myös lahokaviosammalta.

Kuvia norosta ja sen ympäristöstä

SLL Vantaa, varapuheenjohtaja